



## Visita guiada a l'Arxiu Comarcal del Pla d'Urgell

Aquesta activitat té la finalitat de donar a conèixer l'Arxiu Comarcal del Pla d'Urgell a l'alumnat de Batxillerat. Durant la visita es mostra als alumnes el recorregut que fa un document des de que arriba a l'arxiu fins que entra en el dipòsit. És per això que es mostren als alumnes els diferents espais destinats a cadascuna de les fases per les que passa el document, com la sala de consulta i els dipòsits especials amb la finalitat que els alumnes es facin una idea de les diferents tasques que s'hi fan.

A través d'aquesta visita, els alumnes podran conèixer de primera mà, tant la funció de l'arxiu com la feina dels arxivers i comprendre el valor dels fons documentals com a testimoni patrimonial del passat. D'aquesta manera també s'enfortiran els lligams de sentiment de pertinença al territori.

### Què cal saber abans de fer l'activitat?

- Tenir idea de la ubicació de l'Arxiu Comarcal del Pla d'Urgell.
- Tenir idea de com funciona un arxiu.
- Conèixer la figura de l'arxiver.
- Tenir idea del que és una font documental.
- Haver explicat que actualment totes les accions humanes generen documents i que del conjunt d'aquesta informació va a parar a l'arxiu.
- Conèixer la importància de les fonts documentals.

### Objectius didàctics

- Visitar les instal·lacions de l'Arxiu Comarcal del Pla d'Urgell.
- Entendre les funcions d'un arxiu comarcal, com a garant de la conservació de documents antics.
- Conèixer els diferents tipus de documents que es guarden en aquest arxiu.
- Relacionar les diferents dependències amb la funció que tenen.
- Valorar la importància de conservar els documents, font de coneixement de la història i suport de la informació actual.
- Descobrir el valor i el potencial del fons documental com a testimoni del passat.
- Seleccionar, analitzar i interpretar informació històrica de fonts directes i indirectes.
- Participar de manera activa, reflexiva i crítica en interaccions comunicatives de diferent forma.
- Iniciar els alumnes en l'observació i comprensió dels documents per conèixer el passat.
- Sensibilitzar els estudiants pel problema de la pèrdua de documentació d'interès històric, pública o privada.



- Utilitzar el llenguatge com a eina per construir coneixement i per comunicar-lo, a partir del desenvolupament de les competències lingüístiques pròpies de la matèria.
- Conèixer la utilitat de les fonts documentals per al coneixement del territori.
- Valorar el paper de les fonts i els diferents punts de vista dels historiadors.
- Comunicar el coneixement històric adquirit per mitjà de diversos suports i amb el rigor intel·lectual requerit.

## Conceptes

- L'Arxiu Comarcal del Pla d'Urgell.
- El fons documental: administratiu i històric.
- Tipus de fonts: primàries i secundàries.
- Tipus de documents: textuais, gràfics, audiovisuals, etc.
- Funcions de l'arxiu: classificar els documents, ordenar-los i catalogar-los per a fer-los accessibles. Conservar-los en unes determinades condicions per garantir que es preservaran per a les generacions futures. Donar-los a conèixer en exposicions, per mitjà d'internet i de la premsa, en publicacions diverses, en visites escolars i universitàries, etc. Promoure i facilitar la recerca històrica de tot tipus.
- Activitats econòmiques de la població.
- Influència de la situació política en la vida quotidiana.

## Competències bàsiques

### Competències generals

#### *Competència social i cívica*

- Tenir interès a preservar les memòries plurals dels diferents protagonistes del passat.
- Desenvolupar la capacitat crítica i la comprensió envers altres maneres de pensar, tot alimentant els valors de la convivència i la ciutadania.

#### *Competència comunicativa*

- Aprendre a parlar, escoltar i exposar sobre la base del contingut específic de cada aprenentatge.

#### *Competència en gestió i tractament de la informació*

- Distingir entre els diferents tipus de fonts i suports.
- Seleccionar la informació que és directament rellevant i necessària per resoldre la demanda o el problema plantejat.
- Analitzar, contrastar i interpretar la informació obtinguda.
- Sintetitzar i comunicar els resultats obtinguts a través dels mitjans convencionals.



#### *Competència en recerca*

- Trobar resultats als interrogants inicials plantejats.
- Saber formular els resultats clarament i aplicar un mètode per respondre'ls.

#### *Competència personal i interpersonal*

- Desenvolupar la capacitat de l'alumnat per treballar de manera autònoma.
- Prendre decisions de manera conscient, davant de problemes plantejats.

#### *Competència en el coneixement i interacció amb el món*

- Mostrar un esperit crític en l'observació de la realitat.
- Analitzar els problemes socials des d'un punt de vista local i alhora global, tot contemplant la multiplicitat de factors explicatius.
- Defensar el reconeixement de la igualtat de drets i d'oportunitats.

### **Competències específiques de la matèria**

#### *Competència en la dimensió temporal*

- Conèixer, identificar i aplicar a les informacions i fonts històriques les convencions cronològiques habituals.
- Establir relacions entre els precedents i conseqüents dels períodes del passat que s'estudien.
- Identificar la interdependència de diversos factors històrics en estructures i processos històrics concrets.

#### *Competència en la crítica de les fonts històriques*

- Analitzar diverses fonts per tal de verificar els discursos estructurats sobre períodes històrics.
- Mobilitzar els coneixements obtinguts i les tècniques apreses davant diverses fonts de naturalesa primària i secundària.
- Establir fets i interpretacions del passat a partir del contrast i comparació de les fonts.

### **Continguts**

- Observació de documentació municipal i de documentació patrimonial a fi de conèixer els diferents fons documentals que conserva l'Arxiu Comarcal del Pla d'Urgell.
- Ús i contrast de diferents fonts documentals primàries i secundàries (materials, textuais, iconogràfiques, cartogràfiques, digitals, etc.) per contextualitzar els conceptes generals amb fets de l'entorn proper.
- Deducció i diferenciació de les fonts documentals primàries i les fonts documentals secundàries.
- Deducció d'informació a partir de l'observació dels documents.
- Reconeixement de la dimensió política i ciutadana de l'ésser humà, de les diferents interpretacions de la ciutadania i de la seva dimensió moral.



- Valoració del paper dels homes i les dones, individualment i col·lectiva, com a subjectes de la història de Catalunya i Espanya i exercitació de l'empatia històrica.

### **Activitats d'aprenentatge**

- Introducció per captar preconceptes dels alumnes.
- Recorregut guiat per les dependències de l'arxiu.
- Explicació de les funcions de l'Arxiu Comarcal del Pla d'Urgell.
- Coneixement dels fons de l'Arxiu.
- Visualització de documents singulars de l'Arxiu Comarcal del Pla d'Urgell.
- Observació i consulta de fonts documentals.
- Comparació de dades de diferents èpoques.
- Formulació d'hipòtesis.
- Posta en comú.

#### **Dades de contacte**

Arxiu Comarcal del Pla d'Urgell  
Adreça: Tossal Blanc, s/n. 25230 Mollerussa.  
Telèfon: 973.71.20.74  
Pàgina web: <http://cultura.gencat.cat/arxius/acpu>  
Adreça electrònica : [acplaurgell.cultura@gencat.cat](mailto:acplaurgell.cultura@gencat.cat)  
Contacte: Daniel Vilarubias  
Horaris: Hivern (octubre/maig), de dilluns a dijous de 9 a 14h i de 15.30 a 18h. Divendres de 9 a 14h. Estiu (juny/setembre) de 8 a 15h.